

Zpětná vazba EuroWindoor k veřejné konzultaci o výjimce z kritérií pro vyloučení Propiconazole

EuroWindoor zastupuje zájem výrobců oken a dveří po celé Evropě, včetně dřevěných výrobků. V tomto ohledu máme komplexní pohled na výrobní procesy a dostupné technologie ochrany dřevěných ráků před biologickým napadením (modré skvrny, bílá hniloba, hnědá hniloba, hmyz).

Propiconazole se v současnosti používá jako hlavní účinná látka v biocidních přípravcích na konzervaci dřeva okenních a dveřních ráků díky svému vysokému spektru účinnosti i při nízké koncentraci. Jeho jedinečná účinnost proti všem hlavním houbám z něj činí nezbytnou součást dlouhé životnosti dřevěných oken a dveří. Další důkazy o úloze Propiconazole pro průmysl oken a dveří lze nalézt ve společném stanovisku CEI-Bois – EuroWindoor – SBS [1].

EuroWindoor věří, že Propiconazole splňuje 3 kritéria pro výjimku současně, jak je vysvětleno v níže uvedených prohlášeních.

1. Zpětná vazba k výjimce v čl. 5 odstavec 2. písmeno (a), (b) a (c) ze směrnice BPR (Biocidal Products Regulation).

(a) Riziko pro člověka, zvířata a životní prostředí při expozici účinné látky

Rizika pro lidské zdraví se v zásadě vyskytují na 3 různých úrovních: riziko pro průmyslové pracovníky (např. v impregnačních závodech), riziko pro profesionální pracovníky/řemeslníky (v dílnách nebo na stavbách) a riziko pro koncové uživatele (během životnosti ošetřeného výrobku).

Pokud jde o riziko expozice pro průmyslové pracovníky, průmysl již zavedl řadu opatření k řízení rizik:

1. Všechny průmyslové impregnační procesy používané v průmyslu oken a dveří se provádějí v uzavřených systémech (např. sprejové tunely) nebo v máčecích nádržích, kde se přebytečná kapalina recykluje. Podle návrhu tyto systémy neumožňují šíření biocidního přípravku obsahujícího Propiconazole do zbytku továrny, čímž chrání pracovníky před přímou expozicí.

Jakémukoli přímému kontaktu účinné látky a pracovníků je zabráněno tím, že se zabrání přelití nebo rozstříknutí na jiné povrchy zařízení.

2. Aby bylo zajištěno používání správných osobních ochranných prostředků (OOP), nařízení CLP (klasifikace, označování a balení) stanoví požadavky na všechny pracovníky odpovědné za manipulaci a údržbu. Tito jsou povinni používat OOP, jakmile potřebují manipulovat s ošetřenými předměty nebo přistoupit k údržbě na impregnačních linkách (zejména ochrana rukou a pokožky).

Pracovníci odpovědní za údržbu a čištění zařízení na impregnaci dřeva musí používat vhodné OOP, aby se omezilo riziko expozice kůže nebo vdechnutí.

Kromě toho, a jak je uvedeno ve stanovisku [2] Výboru pro biocidní přípravky (BPC) k Propiconazole, „s ohledem na expozici lidského zdraví je riziko související s primární expozicí považováno za přijatelné při konvenčním hodnocení rizik (s výjimkou vlastností ED) pro průmyslové účely a pro profesionální uživatele, když nosí vhodné osobní ochranné prostředky (OOP).

Pokud jde o riziko expozice pro profesionální pracovníky a řemeslníky:

Pokud jde o průmyslové použití, nařízení CLP (Classification, Labelling and Packaging) prostřednictvím povinného zveřejňování bezpečnostních listů (SDS - Safety Data Sheets)

vyžaduje, aby výrobci biocidních přípravků informovali profesionální uživatele o vhodném vybavení, které mají nosit při používání konkrétního přípravku. Používání OOP se proto stává povinným pro aplikace na ošetření dřeva (např. kartáčování) v souladu s příslušným bezpečnostním listem materiálu.

Jak je uvedeno ve stanovisku [2] Výboru pro biocidní přípravky (BPC) k Propiconazole, „s ohledem na expozici lidského zdraví je riziko související s primární expozicí považováno za přijatelné s konvenčním hodnocením rizik (s výjimkou vlastností ED) pro průmyslové a profesionální uživatele, když nosí vhodné osobní ochranné prostředky (OOP).

Pokud jde o riziko expozice pro koncové uživatele:

Riziko expozice pro koncové uživatele silně souvisí s přímou expozicí ošetřeného povrchu dřeva. Tomuto vystavení je de facto zabráněno, jakmile je povrch dřevěného rámu natřen (např. nátěrem) nebo je chráněn kovovým opláštěním (např. hliníkovým obkladem odolným proti dešti).

Jak je popsáno v Souhrnu údajů o přípravku (SPC) pro každý biocidní přípravek, ošetřené dřevo musí být před uvedením do provozu pokryto vrchním nátěrem. To brání konečným uživatelům v přímém kontaktu s pokožkou.

Kromě toho, a jak je uvedeno ve stanovisku BPC [2] k Propiconazole, sekundární riziková expozice pro koncové uživatele byla podle konvenčního hodnocení rizik považována za přijatelnou.

Pokud jde o riziko expozice zvířat a životního prostředí

Rizika spojená se zdravím zvířat a expozicí životního prostředí jsou spojena s rizikem vyluhování, a to buď během životnosti ošetřeného produktu (např. je-li ošetřený povrch vystaven dešťové vodě), nebo na konci životnosti, když se s ním nakládá jako s odpadem (pokud je odpad skladován venku).

Řízení rizik průmyslových procesů:

Je třeba pamatovat na to, že většina procesů používaných pro impregnaci dřeva (máčení, zaplavení, postřikování, koupele, tlakové ošetření atd.) se provádí v kontrolovaném prostředí prostřednictvím uzavřených systémů, které obsahují biocidní přípravek (impregnační nádrže, máčecí nádrže, postřikové tunely, tlakové nádoby) a používá přebytečnou kapalinu pro další opětovné použití nebo bezpečnou likvidaci.

- *Průmyslové procesy jsou proto navrženy tak, aby během samotného procesu impregnace/nátěru nemohlo dojít k žádnému vyluhování a aby veškerá přebytečná kapalina byla buď znovu použita, nebo shromážděna pro budoucí bezpečnou likvidaci.*

Řízení rizik nehody:

Zařízení na impregnaci dřeva jsou navržena specifickým způsobem, aby zabránila vnějšímu vyluhování v případě, že by došlo k nehodě (např. únik nebo porucha skladovací nádrže biocidního přípravku). Tento návrh se zaměřuje na zadržování uniklé kapaliny v hranicích továrny pomocí použití tvrdých nepropustných podlah svažujících se směrem k nádrži na skladování biocidního přípravku. Většina běžných návrhů a koncepcí byla zdokumentována ve zprávě o BAT od JRC [3].

- *V případě havárie vedoucí k rozšíření biocidního přípravku jsou továrny navrženy tak, aby zabránily jakémukoli přelítí do podzemních vod, dešťových vod nebo okolního prostředí.*

Řízení rizik odpadů vedlejších produktů:

Všechny procesy zpracování dřeva – včetně procesů výroby okenních a dveřních ráků – pravděpodobně produkují odpad, jako jsou dřevěné štěpky nebo piliny. Aby se zabránilo vytváření impregnovaného dřevěného odpadu, provádějí výrobci oken a dveří úpravy hotových výrobků (např. stříkání hotového okenního ráku). Tato praxe zabraňuje vytváření impregnovaných dřevěných třísek a tím omezuje riziko vyluhování pocházející z venkovního skladování odpadu.

- *V továrnách na výrobu oken a dveří vznikají před impregnačním procesem odpady vedlejších produktů, jako jsou dřevěné štěpky, které brání jakémukoli skladování ošetřených dřevěných štěpků.*

Řízení rizik vyluhování konečného produktu:

Riziko vyluhování ošetřených výrobků, jako jsou dřevěná okna a dveře, závisí na přítomnosti ochranné vrstvy, která zabrání dešťové vodě dostat se na impregnovaný povrch dřeva. Okna a dveře – stejně jako jakékoli jiné ošetřené předměty – musí být podle SPC pokryty vrchním nátěrem. Pro specifický průmysl oken a dveří jsou tyto výrobky také někdy dodatečně chráněny hliníkovým krytem, což vede ke zvýšené ochraně proti vyluhování.

- *Dřevěná okna a dveře jsou všechna ošetřena vrchním nátěrem, aby se zabránilo přímému vystavení dešťové vodě a vyluhování.*

(b) Propiconazole je nezbytný pro prevenci nebo kontrolu vážného nebezpečí pro lidské zdraví, zdraví zvířat nebo životní prostředí

Náš průmysl by rád zdůraznil klíčovou roli a výhody spojené s používáním dřeva ve stavebnictví:

- Splňuje většinu kritérií jako kritický konstrukční materiál: lehký, mechanicky odolný, tepelně izolující, snadno zpracovatelný atd.
- Dřevo je místně dostupné, obnovitelné, chrání biologickou rozmanitost a je udržitelné, protože ukládá CO₂.
- Dřevo má ve srovnání s jinými materiály dobrý dopad na životní prostředí, a proto je ve stavebnictví stále populárnější.
- Rostoucí podíl odpovědného certifikovaného lesnictví (jako je FSC nebo PEFC) používaného v průmyslu oken a dveří rychle etabloje dřevo jako dlouhodobě udržitelný materiál pro stavebnictví.

Navzdory těmto výhodám musí být dřevo pocházející z udržitelného evropského lesnictví chráněno před biologickými útoky v důsledku vlhkého evropského klimatu, jakmile je vystaveno venkovním podmínkám (třída použití 3 podle EN 335). V případě neobnovení Propiconazole pro PT8 jsou rizika pro společnost a životní prostředí uvedena níže:

- Zvýšení emisí CO₂ ze stavebních materiálů v důsledku dramatického zkrácení životnosti oken a dveří – nebo náhrady za materiály s vyššími emisemi CO₂. Výhody zachycování CO₂ dřevěnými výrobky skutečně silně závisí na schopnosti výrobku zůstat v provozu po dlouhou dobu.
- Nadměrné využívání lesů specifickými pomalu rostoucími trvanlivými druhy (např. duby, tropické druhy), aby se zabránilo používání Propiconazole, čímž hrozí odlesňování v Evropě (a mimo Evropu) kvůli omezenému počtu a pomalu rostoucí povaze těchto druhů.
- Použití vyšších koncentrací jiných účinných látek (k udržení podobné úrovně ochrany), čímž se zvyšuje potenciální riziko expozice pro pracovníky a koncové uživatele.

(c) Neschválení účinné látky by mělo nepřiměřeně negativní dopad na společnost

Díky svým vynikajícím účinným vlastnostem – i když se používá v nízkých koncentracích – je Propiconazole široce používán v průmyslu dřevěných oken a dveří v celé Evropě, zejména v situacích, kdy je dřevo vystaveno vlhkému prostředí nebo venkovnímu prostředí. Několik studií provedených na vnitrostátní úrovni ukázalo [4] [5] [6] [7], že v současné době není ve většině

členských států schválena žádná alternativa bez Propiconazole, a to navzdory nutnosti impregnace/ochrany dřeva pro všechny třídy použití 3. A neobnovení Propiconazole nejen oslabí průmysl konzervace dřeva, ale především ohrozí celý hodnotový řetězec v dřevařském sektoru, včetně domácího udržitelného lesnictví, certifikace lesnictví, pilařského průmyslu, dřevařského průmyslu, dřevařského průmyslu s ošetřeným dřevem, dřevěných oken a dveří, specializovaných řemeslníků, jako jsou tesaři (pracující s fasádními i střešními konstrukcemi), obklady fasád a venkovní terasy:

- Celý průmysl oken a dveří by byl nucen přejít buď na výrazně dražší dřeviny (např. 4x až 5x vyšší ceny za dub), které nejsou dostupné v dostatečném množství a jen zřídka certifikované (např. FSC nebo PEFC), na niky upravená dřeva (např. Accoya), které jsou k dispozici v ještě menším množství nebo přejít na materiály s vyšší CO₂.
- Výrobní a montážní linky – včetně všech dřevoobráběcích strojů – jsou stavěny a upravovány pro zpracování konkrétních dřevin. Věcná změna by nutně vedla k přestavbě výrobních linek.
- Změna směrem k neudržitelné produkci dřeva by také přinesla riziko outsourcingu místních podniků – mnoho z těchto druhů se pěstuje mimo EU.
- Jakýkoli globální přechod na alternativní druhy nebo upravené dřevo by vyvolal okamžitý globální nedostatek kvůli nesouladu mezi současnou a alternativní nabídkou.
- Celkově vzato by neschválení účinné látky mělo neúměrně negativní dopad na společnost ve srovnání s rizikem pro lidské zdraví, zdraví zvířat nebo životní prostředí, vyplývající z používání látky.

2. Závěr

Na základě výše popsané argumentace se EuroWindoor domnívá, že všechna kritéria pro odchylky podle čl. 5 odst. 2 písm. a), čl. 5 odst. 2 písm. b) a čl. 5 odst. 2 písm. c) jsou pro účinnou látku Propiconazole splněna. Rádi bychom také zdůraznili, že specifické riziko pro životní prostředí a neúměrný dopad pro společnost přímo souvisí s absencí alternativy k Propiconazole (viz „Další komentáře“).

Náš průmysl v současné době spolupracuje s průmyslem konzervace dřeva na hledání dlouhodobých řešení, která – kromě doby vývoje – vyžadují více času než 5 let na testování a schválení [8].

EuroWindoor proto důrazně podporuje obnovení schválení Propiconazole na základě jeho omezeného rizika pro lidské zdraví a životní prostředí, pro jedinečné výhody, které přináší v boji proti změně klimatu díky uchování dřeva (a ukládání uhlíku) po dlouhou dobu a pro úplnou absenci alternativ v evropských členských státech, což ohrožuje celý hodnotový řetězec dřevařského průmyslu.

3. Další komentáře

Kromě předchozích připomínek by EuroWindoor rád zdůraznil závěr stanoviska BPC k žádosti o schválení Propiconazole, který jasně uvádí, že „nedostatek jakýchkoliv alternativ je zřejmý“ [2]. Jiné biocidní roztoky by byly nižší kvality a zahrnovaly by použití ošetřeného dřeva se sníženou účinností, stabilitou a integritou (např. žádná ochrana proti hnilobě dřeva nebo dřevokazným houbám).

Při zkoumání jiných typů alternativ, jako jsou různé druhy dřeva nebo ošetření (trvanlivé druhy, modifikované dřevo...), by se mělo dojít k závěru, že tato řešení nejsou v současné době dostupná v dostatečném množství (přímé riziko nedostatku), představují významný nárůst ceny a v podstatě přicházejí s větším dopadem na životní prostředí než dřeviny z místních zdrojů, jako je borovice nebo smrk.

Když se podíváme na přísná kritéria, která musí průmysl dřevěných oken a dveří v Evropě dodržovat, zejména na potřebu dodávat ochranu třídy použití 3 pro většinu aplikací, neobnovení Propiconazole by de facto zanechalo průmysl bez jakéhokoli přijatelného řešení pro zachování dřeva. zachování. Takové rozhodnutí by mělo katastrofální dopad na stavebnictví, které by se místo toho mělo připravit na dekarbonizaci postupným nárůstem materiálů na bázi dřeva.

4. Reference

- [1] “The use of Propiconazole in wood preservatives for timber windows and doors”, joint Position CEI-Bois – EuroWindoor – SBS, 2021-08
- [2] “Opinion on the application for approval of the active substance: Propiconazole, Product type: 8”, ECHA/BPC/324/2022, Biocidal Products Committee (BPC), 2022.03.09
- [3] “BAT Reference Document on Surface Treatment Using Organic Solvents including Preservation of Wood and Wood Products with Chemicals”, Joint Research Center, 2020 (14.3.2.4 Emissions to water, p 457)
- [4] “Study on authorized wood preservatives for industrial use as primers to manufacture wooden windows”, Holzforschung Austria, 2021.03 (HFA-A.Nr.: 2635/2020/1-HO)
- [5] “Approved wood preservatives in Belgium and The Netherlands”, Stichting Hout Research, 2021.09.02 (21.0298-B)
- [6] “PT 8 products approved in Denmark, Norway, Sweden and Finland”, DHI Group, 2021.05.07 (11817983)
- [7] “Survey of products registered to date for the preservation of wood intended for the manufacture of exterior joinery”, Institut Technologique FCBA, 2021.03.15 (n°401/20/162ZBis)
- [8] “Statement on time-scheduling for the substitution of wood preservatives”, Wood Biology and Wood Products, Georg-August-Universität Göttingen, 2021.07.13

***

EuroWindoor AISBL byla založena jako mezinárodní nezisková asociace s cílem reprezentovat zájmy evropského sektoru oken, dveří a fasád (Lehkých obvodových plášťů – LOP). Současných 19 národních asociací mluví za evropské výrobce oken, dveří a fasád, kteří jsou v přímém kontaktu se zákazníky, a díky tomu mají velký přehled o požadavcích a očekáváních spotřebitelů. Eurowindoor stojí v čele spolupráce a komunikace s obchodníky, montážními firmami a zákazníky. Zastřešuje a reprezentuje všechny členské národní asociace, za kterými jsou jednotlivé firmy a společnosti, které se prodejem oken a fasád zabývají v rámci celé Evropy.

EuroWindoor AISBL
Schuman Business Center, 40, Rue Breydel, 1040 Bruxelles / Belgie
nebo
Walter-Kolb-Str. 1-7, 60594 Frankfurt am Main / Německo
Internet: www.EuroWindoor.eu

EU Transparency Register ID Number: 29749561729-18